No. 945 Zaterdag 8 Februari 1902. 19de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 7 Februari.

STRIJD?

Geenszins willen wij 't ontkennen, veeleer met ware vreugde luide verkondigen: de wetenschap bestuurt en geleidt de wereld die denkt; zij geeft de heerschende ideeën aan, zij vormt en regelt de publieke meening. Doch velen, en dezen zijn talrijk, afkeerig van elken positieven godsdienst, hoe ook geuit en beoefend, hebben de wetenschap, een lichtstraal van Gods oneindige klaarheid, misbruikt als een wapen tegen Gods bovennatuurlijke openbaring en haar gesteld als vijandin om het geloof te bestrijden. Helaas, hun poging is maar al te zeer geslaagd. Het zou kinderachtig wezen en gevaarlijk dit te ontveinzen, want blijft de kwaal onbekend, dan is het onmogelijk het juiste geneesmiddel toe te dienen.

De moderne wetenschap, met haar reuzenontwikkeling, en haar vooruitstrevende kracht heeft zich geplaatst als een slagboom op de heerbaan der volkeren om het geloof tegen te houden en bij den vooruitgang van het menschelijk weten, het geloof terug te stooten, en die verhevenste openbaring Gods, als belemmerend bij de hoogere vlucht van het menschelijk verstand, ver achter zich te laten voor het zoogenaamde domme volk, voor allen die te zwak zijn van hoofd om te staren in het volle licht der geemancipeerde rede.

Zoover is het eindelijk gekomen, dat meer en meer de schoonste, de edelste van Gods goede gaven wordt veracht. Met minachting, met spottend medelijden worden zij die nog gelooven, beschouwd. Hoe men toch zoo dwaas kan zijn, om nog een bovennatuurlijk geloof aan te nemen! Verbeeld U, men neemt als zeker aan, wat men zelf niet gezien heeft, noch bewijzen kan door feiten, enkel en alleen op gezag van anderen! Is dit niet tegen de ontwikkeling van 's menschen geest, is hier geen lage, vernederende knechtschap, waar men zelf heerschen kan en zelf moet oordeelen? Leidt dit niet noodzakelijk tot dom houden en onwetend blijven. Zeker, slechts de groote massa, die niet na kan denken en studeeren en veel lezen, vooral het laatste, slechts het groote publiek, maar niet de ontwikkelden, die iets meer kunnen weten, iets meer gelezen hebben, moet zich hieraan onderwerpen. De *wetenschap* behoort ons, het *geloof* is voor het volk!

Men vergunne ons een enkel wederwoord.

Wie zegt ons, dat het geloof *strijdt* tegen de rede?

Wie bewijst ons dat de wetenschap *belemmerd* wordt door het geloof?

Zijn het zij, die juist weten aan te geven, wat het geloof *leert*; wat het geloof *gebiedt* aan te nemen, en in welke punten het geloof of geheel of gedeeltelijk een ieder vrijlaat?

Zijn het zij, die U *verklaren* kunnen, wat de hedendaagsche wetenschap *leert*, d. i. *bewijst* en deugdelijk aantoont? Hoevelen kunnen U mededeelen, wat slechts hypothese is, wat bewezen stelling?

Velen zijn er, die om een moderne veronderstelling het oude geloof prijsgeven. Maar bewijzen zij ook, dat zij hier *redelijk* handelen?

Wij kunnen het niemand ten kwade duiden, dat hij niet weet, wat slechts enkele bevoorrechten weten *kunnen*. Omdat er zoo onnoemelijk veel tijd en studie en inspannende arbeid wordt vereischt om werkelijk volkomen op de hoogte te wezen van den geheelen omvang der moderne wetenschap, zullen slechts weinigen in staat zijn een *eigen* oordeel te vormen en *zelf* kunnen beslissen *wat* verondersteld, *wat* werkelijk bewezen is. Maar dan moeten de meesten op stuk van wetenschap toch ook aannemen op gezag, d. i. *gelooven*. Wij vragen nu niet of de geleerden hun gezag duidelijk bewijzen en op kunnen dringen. Slechts dit: is het redelijk stellingen welke wij zelf niet kunnen nagaan aan te nemen op gezag der wetenschap en het gezag der goddelijke openbaring te verwerpen?

Maar de **moderne** wetenschap leert, dat het *niet waar*, dat het *valsch* is, wat het geloof ons gebiedt aan te nemen. Eilieve, waarom dan niet even brutaal geantwoord; het geloof der eeuwen, het geloof van alle volkeren en geslachten, het geloof ook van dezen tijd, zegt, dat het niet waar *kan* zijn, wat in strijd met de goddelijke openbaring geleeraard wordt. De waarheid is eeuwig en onveranderlijk. Wat heden werkelijk *bewezen* is *waar* te zijn, kan morgen onmogelijk *niet waar* bevonden worden. Wel kan men meer lichtpunten ontdekken, wel de geopenbaarde waarheid duidelijker, helderder inzien, de moeilijkheden der rede meer oplossen, zuiverder aangeven wat behoort tot deze geopenbaarde waarheid, wat niet; maar bewijzen, dat deze *valsch* is nooit of nimmer.

De waarheid is eeuwig en onveranderlijk, maar immer ook jeugdig en vol levenskracht geeft zij telkens nieuwe schoonheden te bewonderen. De beginselen staan onomstootelijk vast, maar telkens worden zij op nieuwe wijze toegepast. De hoofdzaak is immer hetzelfde en kan nimmer veranderen, doch wel kan men met de ontwikkeling der tijden inzien, dat dit middelpunt verder en hooger en meer uitgebreid zijn stralen schiet. De wetenschap en de openbaring, de rede en het geloof zijn stralen van eenzelfde lichtbron, nimmer kunnen zij elkander verduisteren, wel verhelderen. Een werkelijke *strijd* tusschen de ware wetenschap en het rechte geloof is *onbestaanbaar*: zij die doorzicht hebben en aandachtig toezien kunnen slechts *harmonie* ontdekken tusschen geloof en rede. Wel kan het gebeuren, dat sommigen te zwak van inzicht en niet gewend te staren in het volle licht, zich blind schouwen op één punt en het andere niet meer kunnen onderscheiden, doch dit is te wijten aan hun zwakheid, welke de vollen overvloed niet kan verdragen.

Nog dit.—Z. H. Paus Leo XIII zegt in zijn encycliek „Aeterni Patris."

"Dewijl de menschelijke geest binnen bepaalde en nog wel vrij enge grenzen beperkt is, staat hij bloot voor vele dwalingen en onkunde in vele zaken. Daarentegen is het christelijke geloof, omdat het op Gods gezag steunt, de veiligste leermeester der waarheid." Terecht herinnert dus de Vaticaansche Kerkvergadering met de volgende woorden aan de voortreffelijke weldaden, die der rede door het geloof geschonken worden: Het geloof bevrijdt de rede van dwalingen, het behoedt haar daarvoor en verrijkt haar met veelzijdige kennis."

Feuilleton.

Gods voorbeschikking.

Ten tijde, dat de hiervolgende voorvallen een begin namen, schreef men nog 1850 en een paar jaren daarbij, en de personen, die daarin voorkomen en nu ervaren, bedaagde mannen zijn, waren destijds nog jongelingen van 16 en 17 jaar.

Het waren twee jeugdige studenten, die wij op 't oog hebben; zij woonden dicht bij elkaar, bezochten samen de school, studeerden met eenzelfden ijver en het eene verreljaars was deze de eerste en gene de tweede, en drie maanden later was het juist omgekeerd.

Zoo gingen zij op zekeren namiddag weder te zamen uit de klas en twee professoren oogden hen na.

„Twee prachtige talenten, dat paar," zei de eene, „elken dag vind ik opnieuw genoegen in hen."

„Wanneer beiden nu ook hetzelfde geloof hadden," sprak de ander peinzend, „dan zouden er twee sieraden voor den geestelijken stand uit groeien; maar nu kan het wel eens gebeuren, dat in de toekomst een hunner bestrijdt, wat de ander leert."

„Hoe meent ge dat?" vroeg de andere professor.

„Wel, de jonge Adelaar is een Israëliet, onze Brendo een goed katholiek; deze zal hoogstwaarschijnlijk priester worden, terwijl Adelaar zijne schitterende talenten elders zal besteden; er valt haast niet aan te twijfelen, dat hij het ongeloof in handen valt, en wee, als hij dan de wapens van zijn geest gebruikt om onze Moederkerk te bestrijden! Het is immers tegenwoordig bovendien in zwang, talentvolle jongelui te laten studeeren, en ze flink beslagen te maken ter bestrijding van het Katholicisme. Men offert er millioenen aan op, om scherpzinnige, begaafde mannen te verkrijgen, die goed de pen kunnen hanteeren en er slag van hebben de menschen van het geloof afvallig te doen worden. En indien onze jonge Adelaar eens dien weg opgaat, wee dan! Met zijne wegsleepende welsprekendheid en overige begaafdheden kan hij duizenden tot zich trekken; ik schat hem nog rijker aan talenten dan zelfs den jongen Brendo — o, nu reeds doet het zeer aan mijn hart, zoo dikwijls ik den joodschen student aanzie en aan dat alles denk."

„Onze Lieve Heer leeft nog, beste collega," antwoordde de andere, en heeft alles in Zijn hand, Saulus zoowel als Paulus en heel de onzekere toekomst. Ik dacht zelfs, dat de jonge israëliet tot het christendom overhelde. Hij geeft nu en dan zulke eigenaardige antwoorden; ook heb ik hem eens in een diepzinnig gesprek over godsdienstzaken met zijn vriend Brendo verrast, alsmede bij het lezen van het boek over Maria, van Alphonsus de Liguori. Hij is goedwillig, streng van zeden en onschuldig gelijk er maar weinigen zijn, en als al onze christelijke scholieren hem het beste voorbeeld gaven, dan zou ik durven hopen, dat......"

De andere leeraar onderbrak hem schielijk, vatte hem bij den arm en wees met zijn hand door het raam naar buiten, naar de kerk van het gymnasium.

„Welnu, wat ziet gij daar?" vroeg de eerste hem verwonderd.

„Misschien de vervulling uwer hoop; zoo even zijn onze twee studenten te zamen in de kerk gegaan."

„Op dit uur?......Wie?"

„Niemand anders dan Brendo en de jonge Adelaar."

"De Israëliet?"

„Kom mee; wij zullen ons overtuigen."

De beide professoren verlieten hunne plaats, liepen de overdekte gang van het gymnasium door naar de kerk aan den overkant, en stonden eenige minuten later op het kleine koor, dat ter zijde van het altaar, met traliewerk omgeven, boven aangebracht is en van waar uit men onopgemerkt de geheele kerk kan overzien.

Het was reeds schemerachtig, het heiligdom ledig, alles stil, gedompeld in een geheimzinnige rust. Slechts de godslamp brandde. Ginds voor het Maria-altaar knielden twee gedaanten op de treden. Beiden hadden de handen gevouwen tot een vurig gebed beider gelaat hief zich met de innigste aandacht naar de beeltenis der Onbevlekt Ontvangene op uit beider oogen straalden heilige blijdschap, geestdrift en godvruchtige dankbaarheid.

Zoo knielden zij naast elkaar sprakeloos, onbeweeglijk, twee verbroederde engelen gelijk.

„O zoete, lieve moeder Maria, neem ook mij aan tot uw kind!" bad eindelijk halfluide de jonge Adelaar vol vertrouwen tot de beeltenis.

„Ja, neem hem aan, ik smeek het u voor hem!" sprak Brendo mede. Een losgeraakt rozenbladje fladderde van den bloemruiker, welke aan de voeten van het beeld stond, naar beneden, voor de knieën van den jongen israëliet. Was het een toevallige luchtstroom, of was het een teeken van genade door de Moeder Gods gegeven?

De studenten vatten het in den besten zin op en Adelaar sprak met plechtigen ernst: „Nu zal geen macht ter wereld mij weerhouden den Zone Gods te belijden, en mijne hand moge verdorren, indien ik ooit mijnen opnieuw mij geopenbaarden en thans gevonden Zaligmaker ontrouw worde!"

„Amen!" klonk het van het kleine koor naar omlaag, tweestemmig; de beide professoren hadden het gesproken, maar het geluid werd bijna verstikt door de tranen van zalige vreugde en ontroering.

Weinige oogenblikken later stonden allen in de kamer der professoren, en Adelaar verzocht om opgenomen te

DE PISANG OF BANAAN.

(Musacea of Musa.)

Wanneer Europeanen als „baar" (tòtòk) in Indië aankomen, zij het geraden zich zoo min mogelijk aan vruchten te vergasten.

De meeste vruchten toch zijn den „tòtòk of baar" niet naar den smaak; ook vinden zij den geur of reuk van enkele dier vruchten niets aangenaam of welriekend. Sommige dier vruchten zijn zelfs zéér schadelijk voor de gezondheid, wanneer men nog niet aan het land en zijne gewoonten gewend is.

Na eenige jaren verblijf in Indië verandert dit en langzamerhand went zich het gestel, en ook de maag, aan het verdragen van allerlei spijzen, zoo ook verschillende vruchtensoorten.

De minst schadelijke en gezonde vrucht is wel de Pisang of banaan.

De plant op zich zelve (Musa parbisiaca) heeft reeds iets aantrekkelijks.

De weeke sappige stengel (kedebòk) wordt wel één voet dik en twintig voet hoog, zoodat hij gerust voor een boom kan doorgaan.

De kroon heeft bladeren van twee voet breedte en acht voet lengte. Aan één naar beneden gebogen steel, die de dikte heeft van een arm, ontwikkelen zich een vijftig tot honderd vruchten, die samen soms een gewicht hebben van 20 tot 40 pond.

Wanneer deze plant haar vruchtenschat tot rijpheid heeft gebracht, dan is een tweede steel gereed uit dezelfde *moederkroon* te ontspruiten en hare bloesems te laten vallen en zoo verdringen elkaar de vruchtdragende stengels.

De uitgevallen bloesems en de „*djantoeng*" (eetbare eindkolf van den pisangbloesem) nuttigen de inlanders rauw of gekookt (lalap) bij de rijst. De eigenlijke vruchten hebben een langronde, worstvormige gedaante en deze zijn meest in twee rijen van 10 à 12 stuks, op en naast elkaar aan één stengel bijéén gegroeid; zulk een bosje wordt „sisir" genoemd d. w. z. kamvormig onderdeel van een tros pisangs.

Deze bosjes groeien verder aan een steel, zooals hierboven is gezegd.

Aan zulk een steel heeft men 9 à 12 of soms wel meer bosjes (sisirs); zulk een geheel wordt „tandan" genoemd.

In Oost-Indië bereidt men van sommige pisangsoorten „was".

„Men heeft o. a. het „Kohleh-was — „Kohleh" is de Soendaneesche naam voor het plantengeslacht „Musa.". Deze was-soort wordt meest gevonden onder de bladeren van den „Musa sapientum L."

De „Musa Cliffortiana L. *seminifera*" of wel de „pisang batoe" of „pisang bidji," op Java „de pisang kloetoek" genoemd, heeft een min of meer vezelig vleesch met nog tot ontwikkeling gekomen zaden, dat, bij de gekweekte *pisang*-soorten nimmer voorkomt.

Het sap van den pisang-batoe is één der bestanddeelen tegen *spruw* of *dysenterie* („obat seriawan") een wel bekend middel in Indië.

De *pisang ambon* [Musa Rumphiana Ihrz. b. *sapientum*] met haar roodachtige schil en de *pisang*-idjoe (Musa Rumph. Ihrz. var. *semiarum*), met haar groenen buitenschil strekken den inlandschen „babies" met fijn gewreven gekookte rijst tot voedsel, evenals bij ons in Europa den jonggeborenen de papbeschuiten".

In West-Indië wordt de pisang „Banaan of Banana" genoemd en zij is in Zuid-Amerika het hoofdvoedsel voor den neger.

Op Java wordt de pisang „gedang of tjau" genoemd, in de Soendalanden „kohléh of tjau".

Voor den inlander is de *pisang* slechts een versnapering; de rijpe vruchten worden soms rauw, gekookt, gebraden of geconfijt gegeten. De *pisang*, de vrucht van de „*Musa sapientum L.*" bevat een groote hoeveelheid zetmeel. De gedroogde en daarna gemalen vruchten worden tot meel gemaakt of bereidt, dat in Oost-Indië nog *onbekend* is, doch in de West tot voeding van den neger dient evenals de rijst bij den inlander. Het *pisangmeel* bevat ongeveer 75 ct. zetmeel of *amylum*. dat daaruit door slibben met water afgezonderd kan worden. De stam of stengel uit bladscheeden samengesteld laat zich met gemak in lagen afschillen, die evenals het pisangblad tot verpakking van allerlei zaken kan dienen, vooral voor die, welke eenigzins koel en vochtig moeten gehouden worden. Uit de vezelige bladstelen van eenige pisang-soorten, die op de Philippijnsche eilanden groeien wordt „*hennip*" vervaardigd „*manilla hennip*" (van de Ab. Tesiclis) in Oost-Indië „*pisang oetan*" genaamd.

De vezelstof wordt veel voor scheepstuigage gebruikt en voor het afstroopen der vezels is een werktuig uitgevonden [zie de Sturler's Handboek voor den Landbouw in N. O. I. 1 bl. 215]. Ook in de Minahassa op Celebes wordt deze soort gekweekt. Aan de „*Manilla hennip*" wordt de voorkeur gegeven, om de uitstekende bereiding en doelmatige verpakking ervan.

Ook de inlander gebruikt de vezels van den *pisang*-boom als touwwerk; de gedroogde bladeren worden ook verkocht tot verpaking van de meest verschillende zaken. De stammen gebruikt de inlander, aan elkaar verbonden door bamboe of met touwen, als vlet of *vlot*.

De stammen der Pisangs of Bananen in Oost- en West-Indie bevatten een zeer bruikbare vezelstof die echter verloren grootendeels gaat, omdat deze gewassen hoofdzakelijk om de vruchten gekweekt worden. Een Bananenstam, dadelijk na het inzamelen der vrucht 2 voet boven den grond afgesneden en van zijn bladen ontdaan, wordt overlangs gespleten; de verschillende stukken met de hand uitgeklopt en gewasschen leveren dan 1,8—2 pct. zuivere vezelstof. De vezels van het ondergedeelte des stams en van de bladstelen zijn niet bruikbaar. Van een zwaren pisangstam kan men dus ongeveer een ½ Kilo vezelstof verkrijgen. Deze vezel wordt in waarde geschat op f 150 — f180 de Ton (1000 Kilo).

Volgens berekening wordt alleen op Jamaica 's jaars 2 millioen bananen stammen weggeworpen en blijven op het land verrotten na het afsnijden der vruchten, en bij meerder zorg door de inlanders zou voor hen een nieuwe bron van verdiensten worden geopend. (Een wenk dus aan ondernemende mannen!) Voor papierstof zijn de bananenvezels uitstekend geschikt, doch om met *sparte* en houtvezel te concurreeren, moet de prijs niet hooger zijn dan f 48 — f 72 de Ton.

Voor papierbereiding is het voldoende de stammen in korte stukken te snijden en deze daarna overlangs in smalle reepen, die na tusschen rollen van het *celmoes* te zijn bevrijd, in de zon gedroogd worden en daarna in balen gepakt voor de verzending. [Handleiding tot de Plantaardige vezelstoffen door F. W. van Eeden, Directeur van het Koloniaal Museum te Haarlem].

De stukken pisangstam [kedebòk] in dikke afgeronde vormen afgehouwen en gefatsoeneerd, dienen als onderstel voor bloemstukken op graven of bij feesten.

De bloemen worden dan met den steel in de „*kedebok* pisang" gestoken, en met wat water gedrenkt blijven zij dagen lang frisch.

Verder wordt de *pisang* in Indië op allerlei wijzen tot versnaperingen bereid: gestoofd met wijn en suiker of bessensap, met goela-djawa (Javaansche suiker), gestoofd wordt ze „kollak" genoemd. Gedroogd en met dikke javaansche suiker bestreken wordt ze „kriepuk of tjeripuk" geheeten.

De bananen, die men in Europa in de winkels koopt, komen *niet* uit het verre Oosten, maar van de Madeira of Canarische eilanden.

Wel jammer, dat men er nog niet aan gedacht heeft een *geregelde aanvoer* te organiseeren van in de West groeiend fruit. Immers bijna alle in Oost-Indië groeiende vruchten heeft men ook in de West-Indiën, hoewel zij daar soms een andere benaming hebben.

Alzoo zou men uit de pisang-soorten: *was, henniptouwwerk, meel* en verschillende versnaperingen kunnen bereiden (o. a. geconfijte pisang).

In Indië zou men dus van den „pisang radja" die het minst sappig is en daardoor het best te drogen „meel" kunnen bereiden. Wellicht zou dit meel uitstekend zijn, om brood te bereiden zonder zoetachtige gist (legèn).

Of wel, men doe, evenals de ondernemende Duitschers, die de pisang-soorten als de vijgen gedroogd en geconfijt naar de Europeesche markt zenden. Daartoe hebben zij op een der zuidelijk gelegen eilanden van Europa, groote fabrieken en pisang-bosschen aangelegd.

Van de pisang-batoe *in wilden staat* zou „hennip" bereid kunnen worden.

In zes maanden tijd is een pisangboom volwassen en draagt hij vruchten; in dien tuschentijd schieten er naast den volwassen boom nieuwe loten uit, die op haar beurt wederom vruchten leveren, nadat de eerste stam van den rijpen pisang-tros is ontdaan. De beste soorten eetbare pisangs of bananen zijn volgens „*Hasskarl*" de volgende: „Pisang radja, Pisang radjah-serèh, Pisang soesoe, Pisang maas Pisang lampénény; minder goede soorten zijn: de Pisang-gembor, pisang idjoe, pisang ambon, pisang kapok, pisang mengúla en pisang tandoe. Deze laatste pisang soort draagt haren naam naar den eigenaardigen „hoorn"-vorm (Musa Rumphiana *corniculata*.) Ook is zij zeer geschikt, om te worden „*geconfijt*." De „Pisang kiepas of Pisang ajer" [Ravenala madagascariënsis-adus] of wel „L'arbre des voyageurs" genoemd, wordt gaarne om

---

worden in de Katholieke Kerk en om de genade des doopsels.

„Maar hoe is dat toch gekomen ?" vroeg de eene professor verwonderd.

„Wel, ik heb hem tot ons geloof overgehaald," riep Brendo triomfantelijk, ietwat trotsch uit en zijne wangen gloeiden, „ik heb zoo flink met hem geredetwist, dat hij eindelijk moest gelooven."

En Adelaar vulde aan: „Ja, aan hem, mijn besten vriend, dank ik......"

„Het besef gedwaald te hebben," sprak ernstig een der twee leeraren, „aan uwen vriend hebt gij de kennis der waarheid te danken, maar het geloof moet gij dank wijten aan......"

„God alleen en aan de voorspraak van de heilige Moedergods," voltooide de jong bekeerde met geestdrift; „en ik zal levenslang dankbaar zijn voor deze genade, welke ik niet verdiend heb."

„Ja, het geloof is eene genade, geen verdienste noch door eigen macht verworven goed, maar zuiver eene genade, welke God alleen bezit, uitdeelt, geeft en neemt, vermeerdert en bewaart; zij is de grondslag van alle geluk; bewaar haar en schat haar hooger dan uw leven, gelukkige lieveling des Heeren!"

Zoo sprak de leeraar, terwijl de jonge Brendo zweeg en naar den grond keek en de andere professor zijn bekeerden scholier mededeelde, wat er gedaan moest worden om zich tot het heilig doopsel en den overgang tot het christendom voor te bereiden.

Na verloop van een uur keerden de twee met elkaar bevriende studenten huiswaarts; beiden zwegen en waren in zich zelven gekeerd: de een van louter geluk......... maar de ander? Klaarblijkelijk was hij verrast, wie weet, misschien gevoelde hij zich vernederd.

Een maand later werd de student Salomon Adelaar gedoopt en ontving den naam Frans. Het heele stadje was opgetogen van blijdschap over deze gebeurtenis, en met den nieuw gedoopte vormde zijn bekeerder, de jeugdige, nauwelijks 17jarige Brendo, het middelpunt der gesprekken, weken lang.

„Wat zal er uit hem een groot man groeien!" zeiden de lieden onder elkaar, „aangezien hij op zulk een leeftijd er reeds een bekeerd heeft? Zeker een bisschop, misschien wel een heilige!......"

De jaren vijftig verdwenen in de eeuwigheid, men begon te schrijven 1860 en daarboven. De twee studenten waren van het gymnasium aan de universiteit gekomen en hadden met— en naast elkander schitterende resultaten in hunne studiën. Er bestond nochtans een klein verschil: de een zocht meer naar opgang te maken, de ander naar de waarheid. Ook de inborsten liepen uiteen. Het voormalige kind van Israël bad veel, was kalm, zachtaardig en handelbaar; Brendo studeerde veel, gaf hoogst ongaarne toe en was weinig meegaand en scherp. Maar de vriendschap smolt hen tot een heerlijk paar ineen.

Met sidderen en beven vernam Frans Adelaar het oordeel zijns biechtvaders, dat zijne redenen, welke hem noopten priester te worden, degelijk en afdoende waren; Brendo sprak van toekomstige hervormende en doortastende werkzaamheden in den geestelijken stand met geestdriftige zekerheid.

En de bisschop legde beiden de handen op en zalfde hen tot katholieke priesters, en daarbij beloofden zij hem gehoorzaamheid tot in den dood en hij kuste hen beiden. Een jaar daarna waren de vrienden verre, zeer verre van elkander verwijderd.

Frans Adelaar bekleedde een moeilijke standplaats in eene groote stad, te midden van heidenen, andersdenkenden en vreemdelingen; duizenderlei arbeid nam al zijn tijd en krachten in beslag en hij deed zijn plicht eenvoudig en flink, trouw en eerlijk, zoo goed hij kon. Brendo had nog niet genoeg gestudeerd. Hij ging weder naar eene hooge school, studeerde verder en verder, verdiepte zich met hart en ziel in de wetenschap en verwierf zulk een ontzaglijke kennis, dat zelfs zijne leermeesters er verbaasd over waren en hem een grootsche toekomst voorspelden.

Brendo was evenwel trots al zijne kunde nooit oprecht tevreden. Hij gaf zich te zeer over aan twijfelingen en haarkloverijen, en wanneer hij iets niet terstond duidelijk begreep, wilde hij er ook niet aan gelooven. Zoo werden langzamerhand de banden des geloofs in hem al losser en losser. Zijn geweten verweet hem zulks en vermaande hem te bidden, ten einde het geloof te behouden en den twijfel te bestrijden. Wat deed Brendo? Hij trad in een klooster, maar zijn twijfel liet hij niet varen, evenmin zijn hoogmoed. Derhalve kon het klooster hem niet baten. Ettelijke monniken daarin hadden groote blijdschap aan den dag gelegd toen de beroemde geleerde in hunne gelederen trad, maar de oude, eerbiedwaardige abt zeide: „Blijft bedaard, hij is in het klooster niet meer dan ieder ander, en als hij meer wil zijn, dan deugt hij niet. Wij beroemen ons op niets anders, dan op het kruis." En de vrome monniken waren er weldra van overtuigd, dat Brendo niet in het klooster paste. Zijn kunde had hem te eigenzinnig gemaakt voor de nederigheid van een ordesgeestelijke. Men gaf hem daarom gaarne verlof, buiten het klooster aan eene universiteit een hoogen leerstoel te mogen bekleeden. Brendo had nu zijn toppunt bereikt. Honderden en nog eens honderden studenten bezochten dagelijks zijne voorlezingen en bewonderden hem vol geestdrift; zijn boeken werden door alle geleerden gelezen en bestudeerd. Maar zijne broeders in het klooster hielden niet op voor hem te bidden.

Het was, helaas, vruchteloos!

Op zekeren dag ontdekte de bisschop in een boek door Brendo geschreven eene groote dwaling tegen het geloof. Hij maakte hem er opmerkzaam op en verzocht hem dien misslag oogenblikkelijk te herstellen. Brendo antwoordde echter, dat hij wel wist, wat hij schreef, en hij zich zijne zienswijze niet liet ontnemen. Tevens verviel hij in andere dwaalbegrippen, werd kregelig, gemelijk en kwalijk gezind. Men mompelde zelfs, dat hij krankzinnig

zijne fraaie houding en zijne eigenaardige waaiervormige bladeren naast Europeesche woonhuizen of naast die van Inlandsche hoofden geplant. Deze plant is uit Madagascar afkomstig.

De inlander gebruikt het pisangblad bij zon of regenweer als zon- of regenscherm [pajoeng]. Een volgende keer hoop ik het een en ander te vermelden van de welbekende en overheerlijke vrucht „de Mangoestan of Mangis” [Garcinia Mangostana. L]

Breda 24 Dec. 1901.

Mevr. J. M. C. v. d. M.

Kol. Weekbl.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

In Memoriam.

Donderdagmorgen overleed in het St. Martinusgesticht, *Overzijde*, de Eerw. Zuster CRISPINE (JOH. BERN. MEEKES) 16 Sept. 1864 te Groenloo geboren, behoorende tot de Congregatie van de Eerwaarde Zusters van liefde, in welke congregatie zij 4 Oct. 1885 hare beloften aflegde. Nog vier harer zusters behooren tot dezelfde congregatie en een van haar is werkzaam in de missie van Suriname; zij zelve kwam hier op Curaçao 2 Oct. 1901.

Door haar vroolijk, goedig karakter won zij de harten van allen en had reeds door haar degelijk onderwijs in Den Haag en Amsterdam bewijzen van hare bekwaamheid gegeven. De hoopvolle verwachting welke men hier van haar koesterde mocht niet in vervulling gaan.

Door een ziekte aangetast, welke zich in den beginne niet ernstig liet aanzien, doch onverwachts een wending nam, bleek zij plotseling een slachtoffer van den al te haastig komenden dood. Zij ruste in vrede.

Haar glorie zal des te grooter wezen, omdat zij meer in 't verborgen en zonder de minste vergelding, de minste vertroosting haar offer heeft gebracht.

Hondenbelasting.

Voor iederen hond moet voortaan in de kolonie Curaçao jaarlijks een belasting betaald worden van drie gulden. Iedere hond moet voorzien zijn: 1°. van een halsband met een metalen plaat, waarop de namen der eigenaars vermeld staat; 2°. van een door den Proc. Gen. te bepalen merkletter, jaarlijks in de maand Mei door een ander te vervangen, welke of in die plaat wordt geslagen of in een afzonderlijke penning, aan den halsband vastgehecht. Honden, die op openbare straten en wegen, alsmede op particuliere erven, maar voor een ieder toegankelijk, losloopende worden gevonden, zonder halsband of merkletter, worden als onbeheerd door de politie opgevangen en blijven verbeurd. Op genoemde plaatsen mag men geen enkel hond laten losloopen of vastgemaakt laten liggen van tien uur 's avonds tot vijf uur 's morgens. Met een geldboete van 3 tot 5 gulden wordt men bij overtreding hiervan gestraft en zoo de hond voorzien was van halsband en letter wordt hij aan de politiewacht in bewaring gegeven en blijft verbeurd, zoo de eigenaar niet binnen de eerstvolgende 36 uren, schriftelijk hiertoe gemachtigd door het O. M. hem terugvordert tegen betaling der boete, en zoo de hond zonder halsband wordt gevonden, blijft hij onherroepelijk verbeurd. Gevaarlijke honden moeten worden gemuilband bij aanzegging van het plaatselijk hoofd der politie, en wordt hieraan geen gevolg gegeven, dan worden de honden opgevangen en verbeurd verklaard en de eigenaar beboet met een boete van 3—10 Gld., zoo hij den hond publiek laat rondloopen of zonder muilkorf vastgemaakt laat liggen. Indien in een huis of op een erf, wat voor het publiek toegankelijk is, honden worden gezien zonder halsband en penning, moeten zij op verzoek der politie worden afgegeven of verwijderd op straffe van 3 tot 10 Gld boete voor elken hond. Honden reeds voorzien van halsband blijven vrij van deze nieuwe belasting tot Mei 1902, voor alle andere moet betaald worden op straffe van een geldboete van 3—10 Gld. Van 1 Febr. tot 1 Mei behoeft slechts 75 cents te worden gestort.

Deze verordening trad in werking op 1 Februari en herroept alle vroegere bepalingen.

Bovenstaande werd verleden week in *De Curaçaosche Courant* bekend gemaakt. Het is zeer zeker een krasse maatregel, welke den overlast van honden zoo streng mogelijk te keer gaat. Dat er veel honden zijn op Curaçao zal niemand ontkennen, evenmin dat zij dikwerf zeer veel overlast veroorzaken. Het verheugt ons dus, dat hieraan een einde zal komen.

Maar waarom zoo laat deze ingrijpende bepaling, gepubliceerd slechts drie dagen voor dat zij in werking treedt? Wanneer en hoe is deze bekendmaking geschied in de buitendistricten? Indien deze nieuwe wet dadelijk streng is toegepast, was het bijna niet mogelijk een boete of verbeurdverklaring te voorkomen. Er is *alles* gedaan voor hen, die last hebben van honden, maar *weinig of niets* voor hen die hondenliefhebbers zijn of honden *moeten* houden om hun bedrijf of afgelegen woonplaats. Is het den arme niet *onmogelijk* gemaakt, ook slechts maar *één* hond te houden, welke hem nuttig en dienstig is?

Wat onze collega *El Imparcial* aanmerkt omtrent de vreemdelingen, vinden wij ook zeer juist. 't Is voor hen onmogelijk van boord te komen met een hond reeds voorzien van een halsband met letter.

In dezelfde courant lazen wij, dat de HEG. Heer Gouverneur iederen Donderdag om 10 ure gelegenheid zal geven om ZHEG. op zijn bureau te spreken. Al veronderstellen wij gaarne, dat een vastgesteld spreekuur noodzakelijk is voor de goede orde en geenszins aanduidt, dat men op andere uren volstrekt niet te spreken is, zoo dunkt ons toch een enkele spreekdag in de week wel wat weinig voor een kolonie, als deze, waar verschillende personen soms van verre moeten komen en dikwerf onvrijwillig op den bepaalden dag verhinderd zijn.

Havennieuws.

De paketschoener *Gouverneur van den Brandhof* vertrekt Donderdag a. s. naar de bovenwindsche eilanden.

* * *

Libertador. — Dit schip is niet verongelukt, zooals bericht werd, want het is Donderdagnacht bij ons eiland gezien.

* * *

Een fransch oorlogsschip is Vrijdagochtend voorbijgestoomd.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Mrs. Kato Man Bob, Albert L. Cornewal c|o Br. Consul, Mosa Dilia P., M. de Castro, Ana Elisa de Castro, M. Ekström, Herrn Falik, J. Modiano, Alida Quast, Emilio Beinhard (3), Johan Rosendahl (2), Isabel Sardg, Isaac Sillé, Egenia Maria Silié, Martijn van Utrecht.

Ongelukken.

Maandag is aan de werf *Mattey* een vrouw, aan vallende ziekte lijdende, in 't water gevallen en verdronken; niettegenstaande men spoedig poogde haar te redden, kon men slechts haar lijk aan wal brengen.

* * *

Donderdag viel er een werkman van de schoorsteen der *Prins Frederik Hendrik* en brak zijn been; hij is naar het hospitaal overgebracht.

St. Martin.

Men schrijft ons van St. Martin:

De Gouverneur met gevolg is Zaterdag, 18 Jan. ll., 's namiddags 5 uur, alhier aan wal gestapt, tot het houden eener inspectiereis.

De politiemacht van het eiland stond in twee rijen opgesteld. Hun nieuwe uniform en dito helmen gaven hun, zoo mogelijk, een nog kraniger voorkomen.

Bij de aankomst werd ZHEd. Gestr. verwelkomd door den Gezaghebber, waarbij een bloemruiker werd aangeboden door het dochtertje van den Notaris.

Daarna deden de vuurmonden hun salvo's weerklinken en werd het „Wien Neerland's bloed” aangeheven.

In rijtuigen begaf ZHEd. Gestr. met gevolg zich daarop naar de woning van den Gezaghebber.

Zondagmorgen is de Gouverneur met al zijn gasten naar de Methodistische kapel gereden, daartoe bijzonder uitgenoodigd. Aldaar werd ZHEd. Gestr. een adres voorgelezen. In den namiddag hield de Gouverneur een particuliere audiëntie, waaraan in den tusschenmiddag, circa 1½ uur, de officieële ontvangst en voorstelling der verschillende ambtenaren was voorafgegaan.

Des avonds, 6½ uur, was er diner in het Gouvernementshuis.

Den volgende dag, Maandagmorgen omstreeks 7½ uur, reed de Gouverneur met gevolg, alsmede twee officieren der „Sommelsdijk” naar Marigot, om over Grand-Case (deze plaatsen liggen in het Fransche gedeelte van St. Martin) naar Philipsburg terug te keeren. De tocht werd in vier uren ongeveer gedaan. Dinsdagmorgen werd besteed aan een bezoek aan Sampsonsbay en de school aldaar. De reis werd gemaakt in de stoomsloep met een andere boot op sleeptouw. Vandaar ging de reis naar Point-Blanche, de melaatschen-inrichting. In den namiddag van Dinsdag werd de school in Cul-de Sac bezocht, en de verschillende andere openbare inrichtingen.

Woensdagmorgen bezocht de Gouverneur en gezelschap de R. K. Kerk, alsmede de school der Eerwaarde Zusters. Denzelfden morgen, omstreeks 11 uur, werd de terugreis aanvaard.

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

CON BUEN EXITO.— Declara el Dr. J. Trujillo Arraval, Médico Director

---

was geworden, louter van 't studeeren. Ware dat maar het geval! Brendo gaf niet toe en moest zijn leerstoel verlaten. Doch reeds hadden de ongeloovigen het oog op hem geworpen, en eer hij er op verdacht was, werd hij aan de grootste universiteit als hoogleeraar benoemd. Trotsch kwam hij daar en trotsch sprak hij van de vrijheid in wetenschap en onderzoek. Ach, hij wist niet, dat hij slechts een blind werktuig was in de handen der vijanden van de Kerk! In hun midden daalde hij schielijk al lager en lager. Het bidden vergat hij, het lezen der H. Schrift liet hij na, een kerk bezocht hij niet meer, en toen eindelijk de bisschop hem bedreigde met den ban, wanneer hij zoo voortging, verklaarde hij uit eigen beweging, dat de Kerk hem niets meer aanging, dat hij haar verlaten had!

Nu was hij geheel en al een speelbal van de golven dezer wereld. Zijne „goede vrienden”, liberale konstukken en ongeloovigen, vrijdenkers, enz. haalden hem nu in hunne huizen, en eindelijk geschiedde het laatste, waartoe hij komen kon: op zekeren dag gaf hij zich aan als „tot geene godsdienstige gezindheid te behooren.

Hiermede houdt de geschiedenis van Brendo op. Nog één diepe val blijft hem over, en deze is de ergste: te sterven in volstrekte onboetvaardigheid; doch zulks willen wij niet hopen.

Dat is er nu geworden van hem, die in zijn jeugd een israëlitischen medescholier voor God gewonnen had; hij heeft nu zelf het geloof verloren en is in handen der ongeloovigen geraakt.

En zijn vriend Adelaar?

Eenigen tijd nadat Brendo voor zijne orde geestelijk dood was, stonden de monniken in hunne vrije oogenblikken bij elkander en juist had er een gezegd: „Wie zal wel pater Brendo vervangen?” toen er gescheld werd. De portier geleidde den man naar den abt. Toen de vreemdeling voor den abt stond, vouwde hij zijne handen en sprak: „Ik verzoek nederig om de genade, te worden opgenomen in de orde.”

De abt vroeg verwonderd: „Hoe is uw naam?”

„Frans Adelaar; ik ben missie-priester te L......”

„Is u dan de door Brendo bekeerde Israëliet?”

„Die ben ik...... maar bij de liefde Gods, spreek niet meer van hem, het verscheurt mijn hart.”

Toen hief de abt zijne handen ten hemel en riep uit: O God, hoe ondoorgrondelijk zijn uwe raadsbesluiten, hoe onnaspeurlijk uwe wegen!

Frans Adelaar leeft heden nog in dat klooster; hij bewoont dezelfde cel, waar vroeger Brendo vertoefde, en hij bidt onophoudelijk voor hem. Hopen wij, dat zijn gebed niet te vergeefs zij!

del Hospital de Beneficencia de Caracas:

"He usado siempre con buen éxito la celebrada Emulsión de Scott."

Breve, pero significativa y saludable manifestación.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana, ilustradas con magnificos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscripción puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

Buitenland.

China.—Men herinnert zich, hoe vele Fransche bladen vol zijn geweest van de plunderingen waaraan katholieke missionarissen, ja, mgr. Favier zelf zich te Peking zouden hebben schuldig gemaakt.

Intusschen heeft de *Osservatore Romano* in een gezaghebbend artikel de missionarissen schitterend verdedigd.

Het blad noemt het bewuste gedeelte van het artikel eenvoudig laster.

Toen de verbonden troepen de stad binnenrukten had de bisschop, mgr. Favier, 6000 Christenen in Peking en 20,000 binnen de grenzen van zijn Vicariaat tot zijn last. Zij waren zonder voedsel en zonder dak.

Om deze ongelukkigen te helpen en te voeden maakte de bisschop al zijne kostbaarheden te gelde, onder anderen een prachtige verzameling van curiositeiten, langer dan 30 jaar bijeengebracht, en die in het museum Po-tong waren. Zijne gewaden verkocht de bisschop, zelfs dat kostbare, hetgeen Z. D. H. van den vader van den keizer ten geschenke had ontvangen. Aan het museum du Louvre verkocht de bisschop de prachtige verzameling van porceleinen afgodsbeeldjes, waarvoor hij meer dan 40 jaar had besteed om deze bijeen te brengen.

Alles verkocht om brood te koopen voor de noodlijdenden.

En als daarop ook dit nog niet voldoende bleek, heeft de bisschop zich gewend tot den Franschen gezant en machtiging gevraagd om uit de verlaten magazijnen den noodigen voorraad levensmiddelen te mogen nemen, onder voorwaarde, later de verschuldigde schadevergoeding te zullen geven.

Transvaal.—Hij is er weer, de catalogus der heldendaden, verricht in ééne week.

„Gedurende de eerste week van Januari zijn er 36 Boeren gedood, 9 gewond", enz.

Dan de voornaamste feiten. Vooreerst:

Generaal Elliot's colonnes zijn voortdurend met De Wet's *voorposten* slaags geweest, maar ofschoon er aanzienlijke afstanden afgelegd zijn en man en paard hard gewerkt hebben, zijn de Engelschen tot dusver niet bij machte geweest een algemeen gevecht uit te lokken. Er worden nu snel versche colonnes naar die streek heengestuurd.

Dit korte bericht verdient veel aandacht. Elliot immers wordt er in voorgesteld, steeds bezig De Wet na te loopen, om hem tot een gevecht te krijgen. Maar als men iemand nazit en hem inhaalt, dan komt men in aanraking met de achterhoede, niet met de voorposten. Dit laatste kan alleen als De Wet de vervolger was en Elliot steeds voor de naderende voorposten wegvluchtte.

En zie nu den laatsten regel: „Er worden nu snel versche colonnes naar die streek gestuurd".

En langzaam heel langzaam zullen er op de verlieslijsten namen verschijnen van Elliot's mannen, die in al te dichte aanraking kwamen met De Wet's voorposten.

Kitchener gaat verder en verhaalt, dat kolonel Colenbrander te Waterval den vijand verraste, terwijl kolonel Williams bij Boven-Olifantsrivier 'tzelfde deed waarbij beiden ettelijke gevangenen maakten. Nadat dit alles is gemeld, komt er bij wijze van onbeduidend aanhangsel nog een bericht, dat gerust bovenaan had mogen staan en tot opschrift dragen: „Eene nederlaag".

Generaal Plummer was den 3en en den 4en met een betrekkelijk groote macht Boeren onder Christiaan Botha en Opperman slaags en dreef hen uit hun stellingen. Maar op den 4en leed een deel van zijn troepen onder majoor Vallentin, van de Somerset Ligt Infantry, zware verliezen, terwijl het met dat bezig was. De vijand liet negen dooden achter. *Majoor Vallentin en 18 man sneuvelden 5 officieren en 28 man werden gewond.*

Heel duidelijk is 't verloop van den strijd niet, maar de uitslag is duidelijk genoeg.

Er is ook „nieuws" uit de Kaap: De commando's van Fouché, Wessels en Mijburgh voeren nog steeds in het Noordoosten snelle bewegingen uit, meest in een kring. Zoodra de Engelschen hun te na komen, verstrooien zij zich of keeren zij op hun schreden terug.

Louis Wessels is Kritzinger opgevolgd in het bevel over de Boeren in het midden-gedeelte. Hij heeft zijn strijdmacht versnipperd en loopt de streek af tusschen Murraysburg en de hoofdlijn, zorgvuldig elke ontmoeting met de Engelschen mijdende.

Enkele achterblijvers houden zich nog schuil in de Camdeboo-bergen en op andere hoogten, waar zij veilig zijn.

De operaties van French — aldus kan men 't geheel samenvatten — werken tot op heden totaal niets uit. En dan zal er van de Boerenoperaties nog wel een en ander verzwegen zijn.

Een aardig voorbeeld van Engelsche berichtgeverij vinden we in het „Récit de Guerre au Cap" van den markies De Kersauson.

Hij beschrijft hoe Maritz alleen in een kraal met zijn geweer 60 Engelschen op een afstand hield en hoe hij daarna versterking kreeg van 5 man, die een paar der khakis gevangen maakten, zonder zelf eenig verlies te lijden.

Dit werd officieel aldus gemeld: „Een Engelsche patrouille heeft den vijand bij Blauwcijfer ontmoet. Hoewel de Boeren waren ten getal van 200 man, zijn ze teruggeslagen met belangrijke verliezen."

Louis Botha, aldus wordt uit Nkandhla geseind:

Louis Botha staat, met Chris Botha en Emmett, in de buurt van Nongoma, Grobelaar te Mhlzatye, Dannhauser weer te Babanango. Hun gezamenlijke strijdmacht wordt op 1000 tot 1500 man geschat, hun paarden moeten in goeden staat verkeeren.

En uit Noektoe:

De Boeren trekken zich samen aan de grens. Een hunner afdeelingen staat dicht bij de Boven-Oemwoenjana. een andere trok vanmiddag langs Nondweni, in de richting van Nkandhla. De Boeren vragen inlichtingen betreffende de sterkte der bezettingen van Helpmakaar en Pomeroy. Zij moeten twee stukken veldgeschut en een pompom bij zich hebben.

De inleiding tot nader nieuws, 'twelk echter wel eens van dien aard kan wezen, dat wij 't nooit vernemen.

Met hun inval in Natal schijnen de Boeren het toch te gaan meenen; uit de laatste berichten blijkt, dat zij zoowel bij Volksrust als bij Vrijheid en aan de Vrijstaatsche zijde zijn verzameld. Bij Ingogo, in Natal zelf, is reeds een gevecht geleverd, waarin een engelsch officier sneuvelde; er moeten dus meer verliezen zijn.

De verliezen bij Tweefontein zijn nu reeds gestegen tot 9 officieren en 60 man gedood, 9 officieren en 150 man gewond, 6 officieren en 240 man gevangen genomen. De eerste opgave vermeldde 50 dooden en gewonden!

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1902.	Zulia	Caracas	Marcb.	Philad.	Zulia	Caracas
Vertrekt van NEW-YORK	Jan. 4	Jan. 11	Jan. 18	Jan. 25	Feb. 1	Feb. 8
Komt aan te SAN JUAN		16		30		13
Vertrekt van „		17		31		14
Doet CURAÇAO aan		19		Feb. 2		16
Komt aan te LA GUAIRA	11	20	25	3	8	17
Vertrekt van „	12	22	26	5	9	19
Komt aan te PTO. CABELLO		23		6		20
Vertrekt van „		24		7		21
Komt aan te CURAÇAO	13	25	27	8	10	22
Vertrekt van „	20	26	Feb. 3	13	17	23
Doet LA GUAIRA aan		27		16		24
„ PONCE „	22				19	
„ SAN JUAN „		29	5	12		26
Komt aan te NEW-YORK	28	Feb. 3	11	16	25	Maart 8

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Jan. 13	Jan. 20	Jan. 27	Feb. 3	Feb. 10	Feb. 17
Komt aan te MARACAIBO	14	21	28	4	11	18
Vertrekt van „	18	24	Feb. 1	7	15	21
Komt aan te CURAÇAO	19	25	2	8	16	22